

УДК 631.81.095.337

Коровко І. І.

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, вул. Клінічна, 25, м. Київ, 03141, Україна, e-mail: InnaKorovko1990@gmail.com

ВПЛИВ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ НА ФОТОСИНТЕТИЧНУ АКТИВНІСТЬ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ

Для оптимального проходження фотосинтезу рослини буряків цукрових повинні сформувати певну площу листової поверхні. Проте слід більш детально зупинитись на закономірностях формування площі листя рослинами, оскільки надлишкова листової поверхня не сприятиме високій урожайності культури, адже частина листків буде затінена верхніми їх ярусами. Крім того, ця затінена частина листків не лише не дає продуктивної віддачі, а є по суті зайвою, оскільки для її формування використовується багато поживних речовин.

Метою досліджень було проаналізувати динаміку зміни площі листової поверхні гібридів буряків цукрових вітчизняної (гібрид 'Булава') і іноземної селекції (гібрид 'Імпакт') залежно від застосування комплексних мікродобрив у схелатованій формі: Мікро-Мінераліс і Альфа-Гроу-Екстра, а також дослідити на скільки ці препарати впливають на наростання асиміляційної поверхні у разі застосування гербіциду.

Дослідження проводились протягом вегетаційних періодів 2014–2015 рр. на дослідному полі Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, що розташоване в с. Ксаверівка Васильківського району Київської області.

Дослід закладався за схемою трифакторного, у чотирикратній повторності. Площа посівної ділянки – 50 м², облікової – 35 м². Препарати використовували з розрахунку 2 л/га згідно з рекомендаціями виробника. Гербіцид Бетанал варіювали за витратами 1, 1,2 та 1,4 л/га.

Аналіз отриманих результатів показав, що за умови обробки препаратом Мікро-Мінераліс спостерігали приріст площі на початку фази змикання в міжряддях відносно контролю на 12 %, проте надалі накопичення зеленої маси припинилось, але й не зменшувалось відносно першої облікової фази після обробки. На момент збирання у майже всіх варіантах застосування Мікро-Мінераліс відмічено значне наростання зеленої маси (3356 см² – Мікро-Мінераліс, 4235 см² – Мікро-Мінераліс + Бетанал, 1,2 л/га), що є не потрібним рослині в цей період вегетації, оскільки пластичні речовини мають витратитися на накопичення цукру в коренеплоді, а не наростання листового апарату.

Дія мікродобрива Альфа-Гроу-Екстра є аналогічною з Мікро-Мінералісом: за його застосування приріст листової поверхні відбувається наприкінці вегетаційного періоду, що фізіологічно не потрібно рослині. Так, у варіанті із застосуванням Альфа-Гроу-Екстра + Бетанал, 1 л/га спостерігали максимальне значення листової поверхні рослини з усіх варіантів 4837 см².

Як і у випадку з Імпактом у разі застосування мікродобрив пік накопичення зсувається в сторону закінчення вегетаційного періоду, лише у випадках їх застосування в поєднанні з Бетаналом у дозі 1,4 л/га такого не спостерігалось.

Узагальнюючи отримані дані варто відмітити, що мікродобрива Мікро-Мінераліс і Альфа-Гроу-Екстра збільшують стійкість рослин до посухи та не тільки зменшують втрату листя в посушливий період вегетації, а навпаки ще активізують наростання зеленої маси. Що стосується Бетаналу, то незначне зменшення наростання листового апарату спостерігалось за дозі 1,4 л/га, тому доречно користуватися цим гербіцидом не більше ніж 1,2 л/га, чого достатньо для контролювання бур'янів, які можуть затінити рослини буряків цукрових.